

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบล ยางอุ้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยขอเสนอสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้คือ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบล ยางอุ้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอุ้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่ตำบลยางอุ้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอุ้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบล ยางอุ้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ใน

เขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 3,638 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์. 2555 : 4 - 8)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 361 คน โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด โดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามานะ (Yamane. 1973 : 727)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย แยกได้ดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3. ขอบเขตพื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open - ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าเอฟหรือ การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (F - test หรือ One - way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่มีอายุ 41 - 50 ปี สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. และมีรายได้ต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 ได้เข้าร่วมประชุมประชาคม เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการบริหารงานของ อบต. ต่อความต้องการพัฒนาท้องถิ่น ข้อ 3 ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการร่วมจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ในการพัฒนาท้องถิ่น และข้อ 4 ได้เข้าร่วมในการตัดสินใจ คัดเลือกโครงการ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ไปหาค่าต่ำสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 2 ได้เข้าร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น เช่น วันปีใหม่ วันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา วันพระ เป็นต้น ข้อ 1 ได้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา ต่อการบริหารงานของ อบต. และข้อ 3 ได้ช่วยบำรุงรักษา สาธารณสมบัติของชุมชน เช่น วัด โบสถ์ วิหาร เป็นต้น

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 3 ชุมชนได้รับประโยชน์ จากการวางนโยบายและการบริหารงานของ อบต. ข้อ 5 ชุมชนได้รับประโยชน์ จากวิธีการบริหารงานของ อบต. เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และข้อ 4 ชุมชนได้รับประโยชน์ จากการที่ อบต. จัดเวทีสาธารณะขึ้น

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 ได้เข้าร่วมตรวจสอบโครงการจัดซื้อจัดจ้างของ อบต. เพื่อทำให้เกิดความโปร่งใส ข้อ 3 ได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ ตรวจสอบการบริหารงานของ อบต. และข้อ 2 ได้เข้าร่วมติดตามประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณของ อบต.

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบ พบว่า

3.1 ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและเป็นรายด้านจำนวน 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า มีส่วนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ส่วนที่เหลือจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ในการตัดสินใจด้านการมีส่วนร่วม และในผลประโยชน์ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า มีส่วนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและเป็น รายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ แยกได้ดังนี้คือ

4.1 ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้สรุปปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยเรียงตามลำดับความถี่สูงสุดไปหาต่ำสุด ดังนี้คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ พบว่า อบต. ยังขาดการเชิญชวนให้ประชาชน เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการประชุมประชาคม มีความถี่จำนวน 14 คน และอบต. ยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีความถี่จำนวน 13 คน 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า อบต. ยังขาดการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามผลดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น มีความถี่จำนวน 12 คน และ อบต. ยังขาดการเปิดโอกาสให้กรรมการชุมชน ที่มีความรู้ความสามารถร่วมเป็นผู้ควบคุมการก่อสร้าง มีความถี่จำนวน 11 คน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า อบต. ยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน เข้าร่วมฟังการประชุมสภา เพื่อนำปัญหา อุปสรรค มาอภิปรายใน ที่ประชุม มีความถี่จำนวน 10 คน และอบต. ยังขาดการกระตุ้นให้ประชาชน กล้าแสดงความคิดเห็นในการกำหนดวิธีการบริหารงานของ อบต. เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีความถี่จำนวน 9 คน 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า อบต. ยังขาดการติดตามประเมินผล ตามแผนพัฒนาทุก 3 เดือน มีความถี่จำนวน 8 คน และอบต. ยังขาดการกระตุ้นให้

ประชาชน มีจิตสำนึกในการเข้าร่วมติดตาม ประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณของ อบต. อย่างจริงจัง เพื่อทำให้เกิดความคุ้มค่า ทุกโครงการ มีความถี่จำนวน 7 คน

4.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยเรียงตามลำดับความถี่สูงสุดไปหาลำดับ ดังนี้คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า อบต. ควรเชิญชวนให้ประชาชน เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการประชุมประชาคม มีความถี่จำนวน 13 คน และอบต. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีความถี่จำนวน 12 คน 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า อบต. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามผลดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น มีความถี่จำนวน 11 คน และอบต. ควรเปิดโอกาสให้กรรมการชุมชนที่มีความรู้ความสามารถร่วมเป็นผู้ควบคุมการก่อสร้าง มีความถี่จำนวน 10 คน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า อบต. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน เข้ารับฟังการประชุมสภา เพื่อนำปัญหา อุปสรรค มาอภิปรายในที่ประชุม มีความถี่จำนวน 9 คน และ อบต. ควรกระตุ้นให้ประชาชน กล้าแสดงความคิดเห็นในการกำหนดวิธีการบริหารงานของ อบต. เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีความถี่จำนวน 8 คน 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า อบต. ควรมีการติดตามประเมินผลตามแผนพัฒนาทุก 3 เดือน มีความถี่จำนวน 7 คน และอบต. ควรกระตุ้นให้ประชาชน มีจิตสำนึกในการเข้าร่วมติดตาม ประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณของ อบต. อย่างจริงจัง เพื่อทำให้เกิดความคุ้มค่า ทุกโครงการ มีความถี่จำนวน 6 คน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้คือ สมมติฐานข้อที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1.1 ประชาชนในอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่ติดภารกิจ เนื่องจากประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรือกิจการเป็นอาชีพ

หลัก เช่น ทำนา ทำสวน ทำไร่ ทำให้ไม่ค่อยมีเวลาในการเข้าร่วมประชุม อีกทั้งยังไม่ค่อยให้ความสนใจต่อกระบวนการพัฒนา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่นเท่าใดนัก

1.2 ประชาชนยังไม่ค่อยให้ความสำคัญในการปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าใดนัก เพราะคิดว่าเป็นเรื่องของส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง ควรเป็นหน่วยงานหลัก ในการบริหารและพัฒนาท้องถิ่นในทุกอย่าง

1.3 ประชาชน ยังไม่เข้าใจในกระบวนการการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น คิดว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นเรื่องของส่วนราชการเท่านั้น

1.4 องค์การบริหารส่วนตำบล ยังขาดการประชาสัมพันธ์ และขาดการรณรงค์ เพื่อเชิญชวนให้ประชาชนในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น 5) องค์การบริหารส่วนตำบล ยังขาดการให้ความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของกระบวนการมีส่วนร่วมในการปกครอง และการพัฒนาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชน สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ยังขาดการบริหารจัดการ ขาดการประชาสัมพันธ์ ขาดการรณรงค์ ขาดการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นแก่ประชาชน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลยางฮ่อม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ จึงควรเร่งสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น โดยต้องชี้แจงให้ประชาชนในท้องถิ่นเห็นความสำคัญอย่างจริงจัง เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการมีส่วนร่วม ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้

สอดคล้องกับ แนวคิดการมีส่วนร่วมของ วรณชนก จันทุม และคณะ (2541 : 6) กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นกระบวนการบุคคลรอบครั ที่มีปฏิริยาต่อกันในการดูแลสุขภาพให้เกิดความผาสุกและเป็นการพัฒนาความสามารถของชุมชน ให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยรวมถึงการสนับสนุนการจัดองค์กรและมีอำนาจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นทีดิษฐบรรจง (2545 : 80) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนาจอมเทียน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

สมมติฐานข้อที่ 2 อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน จำแนกตามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางฮ่อม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

2.1 ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางฮ่อม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ ตำบลยางฮ่อม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์แตกต่างกัน เช่น อายุ 18 - 30 ปี อายุ 31 - 40 ปี อายุ 41 - 50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป ถึงแม้ว่าจะแตกต่างกัน แต่เมื่อได้เข้าร่วมประชุม หรือ

ร่วมพัฒนาท้องถิ่นกับองค์การบริหารส่วนตำบลยางฮ่อม อำเภอ ท้าคัน โท จังหวัดกาฬสินธุ์แล้ว
เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลได้เอาใจใส่ดูแลอย่างเท่าเทียมกัน เช่น

2.1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า เมื่อเกิดข้อสงสัยในโครงการใน
การพัฒนาท้องถิ่นที่ให้แก่แต่ละหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ก็ได้เปิด โอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มอายุ ชักถาม
ปัญหาอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการลำเอียงเข้าข้างกลุ่มอายุกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นพิเศษ

2.1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า เมื่อเกิดข้อสงสัยใน
กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เจ้าหน้าที่ก็ได้เปิด โอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มอายุ ชักถามปัญหาอย่างเท่า
เทียมกัน

2.1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า เมื่อเกิดข้อสงสัยในการประชุม
สภา เพื่อชี้แจงงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ก็ได้เปิด โอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มอายุ
ชักถามปัญหาอย่างเท่าเทียมกัน

2.1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า เมื่อเกิดข้อสงสัยในการ
ติดตามประเมินผล การใช้จ่ายเงินงบประมาณ เจ้าหน้าที่ก็ได้เปิด โอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มอายุ
ชักถามปัญหาอย่าง เท่าเทียมกัน

2.1.5 เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้พยายามให้ความสำคัญ
ประชาชนทุกกลุ่มอายุ อย่างเท่าเทียมกัน

2.1.6 ประชาชนทุกกลุ่มอายุ ได้ให้ความสำคัญต่อกระบวนการ มีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางฮ่อม อำเภอท้าคัน โท จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างเท่า
เทียมกัน เพื่อให้กลุ่มของตนได้รับประโยชน์จากกระบวนการมีส่วนร่วม เห็นได้จากการเข้าร่วม
ประชาคมหมู่บ้าน ประชาชนทุกกลุ่มอายุ ก็ได้มีการอภิปรายโครงการต่าง ๆ ของ อบต. เป็นต้น จาก
เหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะทำให้ ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา
ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางฮ่อม อำเภอ ท้าคัน โท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กริชกมล เหล่าอรระคะ (2550 : 72) ได้ศึกษา บทบาท
ของเทศบาลตำบลหัวขวาง จังหวัดมหาสารคามในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
พัฒนา ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ
เทศบาลตำบลหัวขวางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ไม่แตกต่าง
กัน

2.2 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา
ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางฮ่อม อำเภอท้าคัน โท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

2.2.1 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน เช่น ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา (ป. 4 หรือ ป.6) ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3 หรือ มศ. 3) ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. หรือเทียบเท่า ระดับการศึกษา อนุปริญญา หรือ ปวส. หรือเทียบเท่าขึ้นไป ถึงแม้ระดับการศึกษาจะแตกต่างกัน แต่เมื่อได้เข้ามาร่วมประชุม หรือร่วมพัฒนาท้องถิ่นกับองค์การบริหารส่วนตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์แล้ว เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลได้เอาใจใส่ดูแลอย่างเท่าเทียมกัน เช่น ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า เมื่อเกิดข้อสงสัยในโครงการในการพัฒนาท้องถิ่นที่ให้แก่แต่ละหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ก็ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกระดับการศึกษา ชักถามปัญหาอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการลำเอียงเข้าข้างกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ด้านการมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติการ พบว่า เมื่อเกิดข้อสงสัยในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เจ้าหน้าที่ก็ได้เปิด โอกาสให้ประชาชนทุกระดับการศึกษา ชักถามปัญหาอย่างเท่าเทียมกัน ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า เมื่อเกิดข้อสงสัยในการประชุมสภาเพื่อชี้แจงงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ก็ได้เปิด โอกาสให้ประชาชนทุกระดับการศึกษา ชักถามปัญหาอย่างเท่าเทียมกัน และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า เมื่อเกิดข้อสงสัยในการติดตามประเมินผล การใช้จ่ายเงินงบประมาณ เจ้าหน้าที่ก็ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกระดับการศึกษา ชักถามปัญหาอย่างเท่าเทียมกัน

2.2.2 เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้พยายามให้ความสำคัญประชาชนทุกระดับการศึกษา อย่างเท่าเทียมกัน

2.2.3 ประชาชนทุกระดับการศึกษา ได้ให้ความสำคัญต่อกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้กลุ่มของตนได้รับประโยชน์จากกระบวนการมีส่วนร่วม เห็นได้จากการเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้าน ประชาชนทุกระดับการศึกษา ก็ได้มีการอภิปรายโครงการต่างๆ ของ อบต. เป็นต้น

ซึ่งผลการวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทวีทย์ โภธิเสถล (2550 : 95) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลวังไชย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.3 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางชุม อำเภอกำคั่นโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

2.3.1 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน เช่น รายได้ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท รายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท รายได้ต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท และรายได้ต่อเดือน 15,001 บาทขึ้นไป ถึงแม้รายได้ต่อเดือนจะแตกต่างกัน แต่เมื่อได้เข้ามาประชุม หรือร่วมพัฒนาท้องถิ่นกับองค์การบริหารส่วนตำบลยางชุม อำเภอกำคั่นโท จังหวัดกาฬสินธุ์แล้ว เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้เอาใจใส่ดูแลอย่างเท่าเทียมกัน เช่น ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า เมื่อเกิดข้อสงสัยในโครงการในการพัฒนาท้องถิ่นที่ให้แก่แต่ละหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ก็ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกระดับรายได้ ชักถามปัญหาอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการลำเอียงเข้าข้างกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า เมื่อเกิดข้อสงสัยในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เจ้าหน้าที่ก็ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกระดับรายได้ ชักถามปัญหาอย่างเท่าเทียมกัน ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า เมื่อเกิดข้อสงสัยในการประชุมสภาเพื่อชี้แจงงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ก็ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกระดับรายได้ ชักถามปัญหาอย่างเท่าเทียมกัน และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า เมื่อเกิดข้อสงสัยในการติดตามประเมินผล การใช้จ่ายเงินงบประมาณ เจ้าหน้าที่ก็ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกระดับรายได้ ชักถามปัญหาอย่างเท่าเทียมกัน

2.3.2 เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้พยายามให้ความสำคัญประชาชนทุกระดับรายได้ อย่างเท่าเทียมกัน

2.3.3 ประชาชนทุกระดับรายได้ ได้ให้ความสำคัญต่อกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางชุม อำเภอกำคั่นโท จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้กลุ่มของตนได้รับประโยชน์จากกระบวนการมีส่วนร่วม เห็นได้จากการเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้าน ประชาชนทุกระดับก็ได้มีการอภิปรายโครงการต่าง ๆ ของ อบต. เป็นต้น

ผลการวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาพ เนียมตะขบ (2550 : 68) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลคำเขื่อนแก้ว อำเภอกำคั่นโท จังหวัดยโสธร ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

3. จากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่ตำบลยางชุม อำเภอกำคั่นโท จังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็นที่น่าสนใจและควรนำมาอภิปรายผล

โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า อบต. ควรเชิญชวนให้ประชาชน เห็นความสำคัญของการ มีส่วนร่วมในการประชุมประชาคม และ อบต. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า อบต. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามผลดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น และอบต. ควรเปิดโอกาสให้กรรมการชุมชน ที่มีความรู้ความสามารถร่วมเป็นผู้ควบคุมการก่อสร้าง 3) ด้านการ มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า อบต. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน เข้ารับฟังการประชุมสภา เพื่อนำปัญหา อุปสรรค มาอภิปรายในที่ประชุม และ อบต. ควรกระตุ้นให้ประชาชน กล้าแสดงความคิดเห็นในการกำหนดวิธีการบริหารงานของ อบต. เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า อบต. ควรมีการติดตามประเมินผลตามแผนพัฒนาทุก 3 เดือน และอบต. ควรกระตุ้นให้ประชาชน มีจิตสำนึกในการเข้าร่วมติดตาม ประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณของ อบต. อย่างจริงจัง เพื่อทำให้เกิดความคุ้มค่า ทุกโครงการ อภิปรายได้ว่า ประชาชน ได้ให้ข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการ มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ในส่วนที่ยังบกพร่อง เพื่อให้ทุกคน ตระหนัก และให้ความสำคัญของกระบวนการ มีส่วนร่วมในการ ซึ่งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ควรพิจารณานำข้อเสนอแนะที่ได้ มาใช้เป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพ การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด สามารถบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สิทธิศักดิ์ สารสะอาด (2550 : 88) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง สำหรับข้อเสนอแนะ พบว่า ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากชุมชนทุกภาคส่วนให้ครบ ก่อนลงมติรับ โครงการต่าง ๆ ซึ่งข้อเสนอแนะที่ได้จากประชาชน ในครั้งนี้ จะเป็นข้อเสนอแนะให้แก่ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้พัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยาง อู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ในครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะ ที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยาง อู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ พบประเด็นที่ควรพัฒนา ได้แก่

1.1.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยาง อู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลยาง อู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชน หรือนำข้อเสนอแนะที่ได้จากประชาชนมาปรับใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนตระหนัก เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากหรือในระดับมากที่สุด

1.1.2 ในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ องค์การบริหารส่วนตำบลยาง อู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรมีการจัดโครงการร่วมมือกับประชาชนในท้องถิ่น ใกล้เคียง ประชาชนมากขึ้น เช่นการจัดฝึกอบรมเรื่องปัญหาเสพติดในชุมชน การบำรุงสาธารณะประโยชน์ แก่ชุมชน การส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน ทั้งนี้เพื่อความร่วมมือกันพัฒนาชุมชนระหว่างองค์กรของรัฐ กับประชาชน ผู้ชุมชนเข้มแข็งต่อไป

1.1.3 เปิดโอกาสให้ประชาชน ร่วมแสดงความคิดเห็น ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน ของ อบต. และพร้อมรับฟังข้อดี ข้อเสียให้รอบด้าน ในการพัฒนาปรับปรุงในครั้งต่อไป

1.2 ผลจากการศึกษาวัตถุประสงค์ที่ 2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่ตำบลยาง อู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน พบประเด็นที่ควรพัฒนา ได้แก่

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยาง อู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรคำนึงถึงการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม โดยการสร้างเครือข่ายกระบวนการมีส่วนร่วมภายในทุกหมู่บ้าน โดยเฉพาะด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลที่แตกต่างกัน ในเรื่อง อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ให้มีทัศนคติไม่แตกต่างกันมากนัก

1.3 ผลจากการศึกษาวัตถุประสงค์ที่ 3 ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ พบประเด็น ควรดำเนินการตามข้อเสนอแนะในแบบสอบถาม แบบปลายเปิด เรียงลำดับสูงสุด ไปหาต่ำสุด 3 อันดับแรก ดังนี้

1.3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรเชิญชวนให้ประชาชน เห็นความสำคัญของการ มีส่วนร่วมในการประชุมประชาคม เพราะว่าการประชุมแบบประชาคมจะได้เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น ได้เต็มที่ ประชาชนมีโอกาสเสนอแนะการทำงาน หรือปัญหาที่ต้องการให้แก้ไขได้อย่างแท้จริง

1.3.2 นายกองค้การบริหารส่วนตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้การประชาสัมพันธ์เป็นการให้ข่าวที่ทั่วถึง ทำให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารที่เกิดขึ้น และสามารถปฏิบัติตามนโยบายของ อบต. ได้อย่างทันทั่วถึง

1.3.3 นายกองค้การบริหารส่วนตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามผลดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อร่วมกันประเมินโอกาส หรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น พร้อมร่วมมือกันแก้ไขพัฒนา และร่วมเป็นผู้นควบคุมการทำงาน หรือดำเนินการต่างๆ ในท้องถิ่นของตน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบโครงการจัดซื้อ จัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 ควรศึกษา ประสิทธิภาพในการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลยางอู้ม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์